

GEĻVEDIS

Bites

BIŠU NEPARASTAJĀ DZĪVĒ

CELVEDIS

Bites

BIŠU NEPARASTAJĀ
DZĪVĒ

HILARIJA KĒRNIJA
ILUSTRĒJUSI EIMIJA HOLIDEJA

ZVAIGZNE ABC

638.1(035)
Ke 740

Hilary Kearney
THE LITTLE BOOK OF BEES

Originally published in the English language by
HarperCollinsPublishers Ltd. under the title

THE LITTLE BOOK OF BEES

© HarperCollinsPublishers 2019

Hilary Kearney asserts her moral right to be identified
as the author of this work.

Translation © 2020 Zvaigzne ABC, translated under licence
from HarperCollinsPublishers Ltd
All rights reserved.

Hilarija Kērnija

BITES

Ceļvedis bišu neparastajā dzīvē

No angļu valodas tulkojusi **Ieva Zālīte**

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja **VIJA KILBLOKA**

Projekta vadītāja *Meldra Bērziņa*

Redaktors *Gints Tenbergs*

Korektore *Elīna Vēja*

Vāka dizainu adaptēja *Sanita Romančuka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA,
K. Valdemāra ielā 6, Rīgā, LV-1010.

Red. nr. R-436.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana
vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.
Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Tulkojums latviešu valodā, Ieva Zālīte, 2020
© Izdevums, literārā apdare, mākslinieciskais noformējums,
Apgāds Zvaigzne ABC, 2020
ISBN 978-9934-0-8786-8

Šī grāmata ir veltīta visiem, kuri ir izglābuši biti savā dīķī, iedevuši cukurūdeni piekusušai bitei, iestādījuši puķes savā dārzā vai teikuši draugam, lai nesit nost šo kukaini. Paldies, ka jums rūp; ceru, ka šī grāmata jūs iedvesmos darīt vēl vairāk savu draudzeņu bišu labā.

SATURS

PIRMĀ NODAĻA:		TREŠĀ NODAĻA:	
BIŠU STĀSTS	9	MEDUS	135
No dinosauriem līdz dālijām:		Kas ir medus?	136
bites evolūcija	10	Medus veidi	137
No olas līdz bitei:		Medus praktiskā izmantošana	141
bišu dzīves cikls	23	Medus veselības aprūpē	149
Apputeksnēšana	26	CETURTĀ NODAĻA:	
Bišu ciltskoks	38	BIŠKOPIBA	157
Sugas prožektoru gaismā	40	Kāpēc turēt bites?	158
Bites anatomija	68	Ievads biškopībā	159
Mājas, mīlās mājas: bišu		Bezdzeloņa bišu turēšana	176
Ilgdzdošanas uzvedība	72	PIEKTĀ NODAĻA:	
Bišu noteikšana	78	MŪSU DRAUDŽEŅU	
OTRĀ NODAĻA:		BIŠU AIZSARDZĪBA	183
SUPERORGANISMI	89	Kāpēc bišu skaits	
Bišu sabiedriskums	90	samazinās?	184
Kamenes	92	Atbalsts bitēm:	
Medusbites	108	desmit viegli soļi	192
Bezdzeloņa bites	127	Dosi bitēm mājās!	205
		Papildresursi	211
		Rādītājs	219

Pirmā nodala,

BIŠU STĀSTS

**NO DINOZAURIEM
LĪDZ DĀLIJĀM:
BITES EVOLŪCIJA**

Iespējams, tu jutīšies pārsteigts, uzzinot, ka pirmā bite zumēja līdzās slampājošam stegozauram. Tā ievāca putekšņus no sīkiem, garlaicīgiem ziedīņiem, kam nebija vainaglapu, un ļoti atgādināja lapseni. Tā nu bišu stāsts sākās pirms 130 miljoniem gadu, dinosauņu laikmeta otrajā pusē – vēl pirms ainavu izkrāsoja ziedi, ļoti ilgi pirms cilvēki sāka staigāt pa zemes virsu.

